A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2019. október 3.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 1215/2012/EU rendelet – A 17. cikk (1) bekezdése – Joghatóság fogyasztói szerződések esetén – A »fogyasztó« fogalma – A nemzetközi devizapiacon brókercég közvetítésével ügyleteket kötő természetes személy – 593/2008/EK (»Róma I«) rendelet – 2004/39/EK irányelv – A »lakossági ügyfél« fogalma”

A C-208/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság) a Bírósághoz 2018. március 23-án érkezett, 2018. március 13-i határozatával terjesztett elő a

Jana Petruchová

és

a **FIBO Group Holdings Limited**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, C. Toader, A. Rosas, L. Bay Larsen és M. Safjan (előadó) bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: M. Aleksejev egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. január 31-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– J. Petruchová képviseletében M. Hostinský advokát,

– a FIBO Group Holdings Limited képviseletében J. Komárek advokát,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Šimerdová és M. Heller, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

a főtanácsnok indítványának a 2019. április 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) 17. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Jana Petruchová és a FIBO Group Holdings Limited (a továbbiakban: FIBO) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya a J. Petruchová nyeresége, és az azon nyereség között fennálló különbözet megfizetése iránti kérelem, amelyet az említett személy abban az esetben szerzett volna meg, ha az általa adott devizavételi megbízást a FIBO késedelem nélkül teljesíti.

Jogi háttér

Az 1215/2012 rendelet

3 Az 1215/2012 rendelet (15), (16) és (18) preambulumbekezdése értelmében:

„(15) A joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg. […]

(16) Az alperes lakóhelyén vagy székhelyén kívül a bíróság és a per közötti szoros kapcsolaton alapuló vagylagos joghatósági okokat is meg kell állapítani az igazságszolgáltatás megbízható működésének előmozdítása érdekében. […]

[…]

(18) A biztosítási, fogyasztói és munkaszerződésekkel kapcsolatban a gyengébb felet az érdekeinek megfelelő, az általános szabályoknál kedvezőbb joghatósági szabályokkal kell védelemben részesíteni.”

4 E rendelet II. fejezetének a „Joghatóság fogyasztói szerződések esetén” című 4. szakasza e rendelet 17–19. cikkét foglalja magában. Az említett rendelet 17. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamely személy, a fogyasztó [helyesen: A valamely személy – fogyasztó –] által kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívül eső céllal megkötött szerződéssel kapcsolatos ügyekben a joghatóságot a 6. cikk és a 7. cikk 5. pontjának sérelme nélkül e szakasz határozza meg, ha:

a) a szerződés tárgya áruk részletfizetésre történő értékesítése; vagy;

b) a szerződés tárgya olyan részletekben visszafizetendő kölcsön vagy bármely egyéb hitel, amelyet áruk vételének finanszírozására nyújtanak; vagy

c) minden más esetben, a szerződést olyan személlyel kötötték, aki a fogyasztó lakóhelyének tagállamában kereskedelmi vagy szakmai tevékenységet folytat, vagy ilyen tevékenysége bármilyen módon az említett tagállamra, illetve több állam között az említett tagállamra is irányul, és a szerződés az ilyen tevékenység körébe tartozik.

[…]

(3) E szakasz nem alkalmazható a fuvarozási és személyszállítási szerződésekre, kivéve az ugyanazért az árért utazást és szállást biztosító szerződést.”

5 Ugyanezen rendelet 18. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A fogyasztó a másik szerződő fél ellen akár annak a tagállamnak a bíróságai előtt, ahol a fél székhellyel rendelkezik, akár – függetlenül a másik fél székhelyétől – saját lakóhelyének bíróságai előtt indíthat eljárást.”

6 Az 1215/2012 rendelet 19. cikkének szövege a következő:

„E szakasz rendelkezéseitől kizárólag olyan megállapodással lehet eltérni, amely:

1. a jogvita keletkezését követően jött létre;

2. lehetővé teszi a fogyasztó számára az e szakaszban megjelölttől eltérő bíróságok előtti perindítást;

3. a szerződés megkötésének időpontjában azonos tagállamban lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező fogyasztó és a másik fél között jött létre, és amely az említett tagállam bíróságainak joghatóságát köti ki, amennyiben az ilyen megállapodás az említett tagállam jogával nem ellentétes.”

7 E rendelet 25. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A joghatóságot kikötő megállapodás vagy a célvagyon (»trust«) létesítő okiratának rendelkezései érvénytelenek, amennyiben ellentétesek a 15., 19. vagy 23. cikkel, illetve amennyiben azok a bíróságok, amelyeknek a joghatóságát ki kívánták zárni, a 24. cikk alapján kizárólagos joghatósággal rendelkeznek.”

A „Róma I” rendelet

8 A szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2008. L 177., 6. o.; helyesbítés: HL 2009. L 309., 87. o.; a továbbiakban: „Róma I” rendelet) (7), (28) és (30) preambulumbekezdése értelmében:

„(7) E rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, a 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelettel (»Brüsszel I«) [HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.], valamint a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (»Róma II«) [HL 2007. L 199., 40. o.].

[…]

(28) Fontos biztosítani, hogy a pénzügyi eszközt képező jogokra és kötelezettségekre a fogyasztói szerződésekre alkalmazandó általános szabály ne vonatkozzon, mivel ez ahhoz vezethetne, hogy minden egyes kibocsátott eszközre eltérő jogi szabályozás vonatkozna, ez pedig megváltoztatná azok jellegét, és megakadályozná felcserélhetőségi alapon zajló forgalmazásukat. […]

(30) E rendelet alkalmazásában a pénzügyi eszközök és az értékpapírok [a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i] 2004/39/EK irányelv (HL 2004. L 145., 1. o.) 4. cikkében meghatározott eszközök.”

9 A „Róma I” rendelet „Tárgyi hatály” című 1. cikke az (1) bekezdésének első albekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ezt a rendeletet szerződéses kötelezettségekre kell alkalmazni polgári és kereskedelmi ügyekben olyan helyzetekben, amikor különböző országok joga [helyesen: ütköző jogai] között kell választani.”

10 E rendelet „Fogyasztói szerződések” című 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az 5. és 7. cikk sérelme nélkül egy olyan szerződésre, amelyet egy természetes személy üzleti vagy szakmai tevékenységén kívüli célra (»a fogyasztó«) kötött egy másik, az üzleti vagy szakmai tevékenysége gyakorlásának keretében eljáró személlyel (»a vállalkozó«), annak az országnak a joga az irányadó, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található, feltéve hogy a vállalkozó:

a) üzleti vagy szakmai tevékenységét abban az országban folytatja, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található; vagy

b) minden más esetben ilyen jellegű tevékenységei ebbe az országba vagy az ezen országot is magában foglaló országokba irányulnak,

és a szerződés e tevékenységekkel kapcsolatos.

[…]

(4) Az (1) és (2) bekezdés a következő szerződésekre nem alkalmazandó:

[…]

d) a valamely pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek, továbbá valamely átruházható értékpapír kibocsátásának, arra vonatkozó nyilvános ajánlattételnek vagy nyilvános vételi ajánlatnak a feltételeit, illetve a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeinek jegyzési és visszaváltási feltételeit meghatározó jogok és kötelezettségek, amennyiben ezen tevékenységek nem minősülnek pénzügyi szolgáltatás nyújtásának.

[…]”

A 2004/39 irányelv

11 A 2004/39 irányelvnek a „Fogalommeghatározások” című 4. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[…]

10. »ügyfél«: bármely természetes vagy jogi személy, akinek vagy amelynek a befektetési vállalkozás befektetési és/vagy kiegészítő szolgáltatást nyújt;

11. »szakmai ügyfél«: a II. mellékletben megállapított ismérveknek megfelelő ügyfél;

12. »lakossági ügyfél«: a nem szakmai ügyfél;

[…]

17. »pénzügyi eszköz«: az I. melléklet C. szakaszában meghatározott eszközök;

[…]”

12 A 2004/39 irányelv I. mellékletének C. szakasza a „Pénzügyi eszközök” cím alatt meghatározza az ezen irányelv által érintett pénzügyi eszközök listáját, amelyek között e szakasz 9. pontjában szerepelnek a „különbözetre vonatkozó pénzügyi szerződések”.

13 A 2004/39 irányelv II. mellékletének I. szakasza az „Ügyfelek szakmainak tekintett kategóriái” cím alatt az alábbiakat írta elő:

„A következőket ezen irányelv alkalmazásában minden befektetési szolgáltatás, tevékenység és pénzügyi eszköz tekintetében szakmai ügyfélnek kell tekinteni:

1. Azon szervezetek, amelyeknek a pénzügyi piacokon való működéséhez engedély kell, vagy amelyek működését szabályozzák. Az alábbi felsorolást úgy kell értelmezni, hogy az kiterjed az összes, az említett szervezetek jellemző tevékenységeit végző engedélyezett szervezetre[…]:
   a) hitelintézetek
   b) befektetési vállalkozások
   c) más engedélyezett vagy szabályozott pénzügyi intézmények

   […]

2. Nagyvállalkozások, amelyek társasági alapon az alábbi méretkövetelmények közül kettőnek megfelelnek:

   – mérlegfőösszeg: 20 000 000 euró,

   – nettó árbevétel: 40 000 000 euró,

   – saját tőke: 2 000 000 euró,

3. Nemzeti és regionális kormányzatok, az államadósságot kezelő állami szervezetek, központi bankok, nemzetközi és szupranacionális intézmények, például a Világbank, a [Nemzetközi Valutaalap (IMF)], az [Európai Központi Bank (EKB)], az [Európai Befektetési Bank (EBB)] és más hasonló nemzetközi szervezetek.

4. Más intézményi befektetők […].

A fent említett szervezeteket szakmainak kell tekinteni. Ennek ellenére lehetővé kell tenni számukra a nem szakmai elbánás kérését, és a befektetési vállalkozások hozzájárulhatnak ahhoz, hogy számukra magasabb szintű védelmet biztosítsanak. Amennyiben a befektetési vállalkozás ügyfele a fentiek között említett vállalkozás, a befektetési vállalkozásnak minden szolgáltatásnyújtás megkezdése előtt tájékoztatnia kell az ügyfelet, hogy a befektetési vállalkozás rendelkezésére álló információ alapján az ügyfelet szakmai ügyfélnek tekinti, és ekként kezeli, kivéve ha a befektetési vállalkozás és az ügyfél másképpen állapodnak meg. […]

[…]”

14 Az említett irányelv II. mellékletének II. szakasza a „Kérésre szakmainak tekinthető ügyfelek” cím alatt magában foglalja az „Azonosítási szempontok” című II.1. pontot. E pont a következőket írta elő:

„[…]

A befektetési vállalkozásoknak […] engedélyezni kell, hogy a fent említett ügyfelek bármelyikét szakmai ügyfélként kezeljék, feltéve hogy az alább említett megfelelő szempontokat és eljárásokat teljesítik. Ezekről az ügyfelekről azonban nem feltételezhető, hogy az I. szakaszban felsorolt kategóriákba tartozó ügyfelekkel összemérhető piaci ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkeznek.

A […] védelemről való bármely ilyen lemondás csak akkor tekinthető érvényesnek, ha […] elvégzi[k] [a] megfelelő felmérés[t] […].

[…]”

A fenti értékelés során a következő kritériumok közül legalább kettőnek teljesülnie kell:

– az ügyfél jelentős nagyságrendű ügyleteket hajtott végre a releváns piacon az előző négy negyedévben, átlagosan negyedévenként 10 ügylet gyakorisággal,

– az ügyfél készpénzbetéteket és a pénzügyi eszközöket is magában foglaló pénzügyi eszközei portfóliójának mérete meghaladja az 500 000 eurót,

– az ügyfél legalább 1 évet töltött el a pénzügyi szektorban olyan szakmai beosztásban, amely ismereteket igényel az előirányzott ügyletekkel vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

15 J. Petruchová a Cseh Köztársaság területén rendelkezik lakóhellyel. A FIBO a ciprusi jog alapján bejegyzett brókercég, amely értékpapír-kereskedőként végez szakmai tevékenységet.

16 J. Petruchová és a FIBO egymástól távol lévő felekként 2014. október 2-án olyan keretszerződést (a továbbiakban: keretszerződés) kötöttek, amelynek célja az volt, hogy J. Petruchová a FOREX *(Foreign Exchange)* nemzetközi devizapiacon (a továbbiakban: FOREX-piac) ügyleteket köthessen oly módon, hogy az alapvaluta vételére és eladására vonatkozóan megbízásokat ad, amelyeket a FIBO-nak kellett végrehajtania az online kereskedési platformján keresztül.

17 E célból a keretszerződés J. Petruchová és a FIBO között árfolyam-különbözeti szerződéseknek (a továbbiakban: CFD) minősülő egyedi szerződések megkötését írta elő, amelyek olyan pénzügyi eszközök, amelyeknek a célja nyereség elérése az alapvalutának a másodlagos valutához viszonyított vételi ára és eladási ára közötti árfolyameltérés alapján.

18 Bár a FOREX-piacon saját forrásokkal is lehet kereskedni, J. Petruchová a tőkeáttétel hatásának kihasználásával élt az úgynevezett „lotokban” történő kereskedés lehetőségével, egy lot értéke 100 000 amerikai dollár (USD) (hozzávetőleg 88 000 euró). Ez a mechanizmus lehetővé tette számára, hogy a rendelkezésére állónál több pénzügyi erőforrással kereskedhessen. Így a pozíciónak az alapvaluta megvételével való nyitásakor kölcsönt vett fel a FIBO-tól, amelyet a pozíciónak az alapvaluta eladásával végrehajtott zárásakor visszatérített.

19 A keretszerződés 30. pontja olyan kikötést tartalmazott, amelynek értelmében a felek között felmerülő jogvitákra a ciprusi bíróságok rendelkeznek joghatósággal.

20 J. Petruchová 2014. október 3-án a FIBO-val CFD-t kötött, amelynek értelmében 35 lotnak a japán yen (JPY) viszonylatában meghatározott árfolyamon történő megvételére adott megbízást.

21 Mivel a FIBO kereskedési rendszere a megbízások hosszú sorát kezelte, J. Petruchová megbízását e társaság 16 másodperc késéssel hajtotta végre, amelynek során az USD/JPY árfolyam a FOREX-piacon megváltozott. Következésképpen a FIBO a J. Petruchová megbízása tárgyát képező, amerikai dollárban kifejezett összeget nem a J. Petruchová által a vételi megbízás megerősítésekor elfogadott USD/JPY árfolyamon vásárolta meg.

22 J. Petruchová álláspontja szerint ha az alapdevizára vonatkozó vételi megbízását időben hajtják végre, azaz késedelem nélkül, háromszor több nyereséget ért volna el.

23 E körülmények között 2015. október 12-én J. Petruchová keresetet indított a Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság, Cseh Köztársaság) előtt, amelyben a FIBO jogalap nélküli gazdagodására hivatkozott.

24 Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, J. Petruchová az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztóként” a lakóhelye szerinti bírósághoz fordult. Ezenfelül úgy vélte, hogy e rendelet 19. cikkének 1. pontja és 25. cikkének (4) bekezdése értelmében a fogyasztóval a jogvita keletkezése előtt megkötött joghatósági megállapodás érvénytelen.

25 A Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság) a 2016. szeptember 29-i végzésével elutasította J. Petruchová keresetét. Ez a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a keretszerződés 30. pontjában foglalt joghatósági megállapodás érvényes, és ebből következően nem rendelkezik joghatósággal az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntésére. Az említett bíróság álláspontja szerint J. Petruchová az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősül „fogyasztónak”, mivel nem a magánjellegű szükségleteinek kielégítése céljából kötötte meg a szóban forgó CFD-t, rendelkezett a CFD-k megkötéséhez nélkülözhetetlen tudással és szakértelemmel, nyereségszerzés céljából járt el, és felhívták figyelmét a CFD-hez kapcsolódó kockázatokra, valamint arra, hogy e szerződések a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfelek” általi igénybevételre nem alkalmasak. A Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság) másodlagosan megállapította, hogy a kollíziós szabályokra és a fogyasztói szerződésekkel kapcsolatos joghatóság meghatározására vonatkozó jogi szabályozás egységességének megőrzése érdekében az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdését ugyanúgy kell értelmezni, mint a „Róma I” rendelet 6. cikkét. Márpedig a pénzügyi eszközök nem tartoznak ezen utóbbi rendelkezés hatálya alá.

26 A Vrchní soud v Olomouci (Olomouc felsőbírósága, Cseh Köztársaság) a 2017. január 17-i végzésével helybenhagyta a Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság) végzését.

27 E körülmények között J. Petruchová az első végzéssel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a kérdést előterjesztő bíróság, a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság) elé.

28 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy ha J. Petruchovát az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett fogyasztónak kell tekinteni, a keretszerződés 30. pontja, amely a ciprusi bíróságok kizárólagos joghatóságát köti ki, érvénytelen.

29 E bíróság e tekintetben emlékeztet arra, hogy e rendelet 25. cikkének (4) bekezdése szerint a joghatósági megállapodások érvénytelenek, amennyiben ellentétesek az említett rendelet 19. cikkével. Ezen utóbbi cikk csak abban az esetben teszi lehetővé a rendelet II. fejezete 4. szakaszának a fogyasztói szerződések esetén fennálló joghatóságot szabályozó rendelkezéseitől való eltérést, ha az olyan megállapodással történik, amely a jogvita keletkezését követően jött létre, vagy amely lehetővé teszi a fogyasztó számára az e 4. szakaszban megjelölttől eltérő bíróságok előtti perindítást, vagy amely a szerződés megkötésének időpontjában azonos tagállamban lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező fogyasztó és a másik fél között jött létre, és amely az említett tagállam bíróságainak joghatóságát köti ki.

30 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a keretszerződés 30. pontja nem felel meg e feltételek egyikének sem, mivel először is a keretmegállapodást a jogvita keletkezését megelőzően kötötték, másodszor a joghatóságot kikötő megállapodás megfosztja J. Petruchovát az 1215/2012 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésében előírt, ahhoz való jogától, hogy a lakóhelye szerinti tagállam bíróságaihoz forduljon, és harmadszor, az eljárásban részt vevő felek lakóhelye, illetve székhelye a keretszerződés megkötésekor különböző tagállamokban volt.

31 A kérdést előterjesztő bíróság ebben a kontextusban azt a kérdést veti fel, hogy hogyan kell értelmezni a „fogyasztó” fogalmát az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében, és az olyan személy, aki a J. Petruchováéhoz hasonló helyzetben van, fogyasztónak tekinthető-e. E tekintetben az említett bíróság úgy véli, hogy az alacsonyabb fokon eljáró cseh bíróságok e fogalmat tévesen értelmezték.

32 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint ugyanis először is a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfél” nem szükségszerűen minősül az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak”, mivel e két másodlagos jogi aktus eltér egymástól a hatályát illetően, és az előbbi jogi aktus értelmében vett „lakossági ügyfél” a második jogi aktus értelmében minősülhet szakmai ügyfélnek.

33 Másodszor a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy még ha biztosítani is kell a kollíziós szabályokra és a fogyasztói szerződésekkel kapcsolatos joghatóság meghatározására vonatkozó jogi szabályozás egységességének megőrzését, az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdését nem kell azonosan értelezni a „Róma I” rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével, mivel e rendeletek célja nem ugyanaz, tekintve, hogy az első az eljárási kérdéseket szabályozza, a második pedig az alkalmazandó anyagi jog meghatározása céljából a jogszabályi kollíziók problematikájával foglalkozik. Így az 1215/2012 rendelet II. fejezete 4. szakaszának rendelkezései alkalmazandók a pénzügyi és befektetési eszközökkel kapcsolatos szerződésekre, mivel e szakasz hatálya alól csupán bizonyos szállítási szerződések vannak kizárva.

34 E tekintetben a Bíróság 2015. január 28-i Kolassa ítéletéből (C-375/13, EU:C:2015:37) az is kitűnik, hogy az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése nem korlátozza a fogyasztók védelmét a pénzügyi és befektetési eszközök területén.

35 Végül harmadszor a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak” való minősítés szempontjából nem releváns az a körülmény, hogy a végrehajtott ügyletek nagy összegekre vonatkoznak, hogy az érintett személy különleges ismeretekkel és szakértelemmel rendelkezik, vagy hogy a szóban forgó szerződés összetett, atipikus, vagy e személyre nézve olyan kockázatokat jelent, amelyekről tájékoztatták.

36 E körülmények között a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az [1215/2012] rendelet 17. cikkének (1) bekezdését, hogy e rendelkezés alapján fogyasztónak tekintendő az alapeljárás felpereséhez hasonló olyan személy, aki [a FOREX-piacon] kereskedik úgy, hogy aktívan – noha a kereskedéssel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személy bevonásával – saját maga ad megbízásokat?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

37 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan természetes személy, aki egy brókercéggel kötött, a CFD-hez hasonló szerződés alapján a FOREX-piacon ügyleteket hajt végre e brókercég közvetítésével, e rendelkezés értelmében „fogyasztónak" minősülhet, és relevánsak-e ennek a minősítésnek a szempontjából az olyan tényezők, mint például az ilyen szerződések alapján végrehajtott ügyletek értéke, a megkötésükhöz kapcsolódó, pénzügyi veszteségre vonatkozó kockázatok mértéke, az említett személynek a pénzügyi eszközök területén fennálló esetleges szakértelme vagy az ilyen ügyletek keretében tanúsított aktív magatartása, valamint az, hogy a pénzügyi eszközök nem tartoznak a „Róma I" rendelet 6. cikkének hatálya alá, vagy az, hogy e személy a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfélnek" minősül.

38 Először is emlékeztetni kell arra, hogy mivel az 1215/2012 rendelet hatályon kívül helyezte a 44/2001 rendeletet, és annak helyébe lépett, a Bíróság által az utóbbi rendelet rendelkezései tekintetében adott értelmezés az 1215/2012 rendeletre vonatkozóan is érvényes, ha e két uniós jogi jogszabály rendelkezései egyenértékűnek tekinthetők (2018. november 15-i Kuhn ítélet, C-308/17, EU:C:2018:911, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A 44/2001 rendelet 15–17. cikke, valamint az 1215/2012 rendelet 17–19. cikke esetében erről van szó.

39 A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése abban az esetben alkalmazható, ha három feltétel teljesül, nevezetesen először is a szerződő felek egyike fogyasztói minőségben jár el, szakmai tevékenységétől kívül esőnek tekinthető keretek között; másodszor az e fogyasztó és a szakmai tevékenységet folytató személy közötti szerződést ténylegesen megkötötték, és harmadszor, e szerződés az említett cikk (1) bekezdésének a)–c) pontjában említett kategóriák egyikébe tartozik. E feltételeknek kumulatívan kell teljesülniük, így a joghatóság már a három feltétel egyikének hiányában sem határozható meg a fogyasztói szerződésekre vonatkozó szabályok alapján (lásd ebben az értelemben: 2015. december 23-i Hobohm ítélet, C-297/14, EU:C:2015:844, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, a jelen ügyben a Bíróság elé terjesztett kérdés e három feltétel közül az elsőre, azaz az egyik szerződő fél „fogyasztó" jogállására vonatkozik.

41 E tekintetben a Bíróság pontosította, hogy a „fogyasztónak" az 1215/2012 rendelet 17. és 18. cikke szerinti fogalmát megszorítóan kell értelmezni, és – a szerződés céljára és természetére tekintettel – az említett személynek a szerződésben fennálló helyzetére, nem pedig az érintett személy szubjektív körülményeire kell hivatkozni, mivel ugyanazt a személyt bizonyos ügyletekkel kapcsolatban fogyasztónak, míg másokkal összefüggésben már gazdasági szereplőnek lehet tekinteni (lásd ebben az értelemben: 2018. január 25-i Schrems ítélet, C-498/16, EU:C:2018:37, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 A Bíróság ebből arra a következtetésre jutott, hogy a kizárólag az egyén magánfogyasztásával kapcsolatos szükségleteinek kielégítését célzó, szakmai tevékenységtől vagy ilyen céltól függetlenül kötött szerződés tartozik azon különleges rendelkezések hatálya alá, amelyeket az említett rendelet a fogyasztó – mint gyengébbnek tartott fél – védelmére előír (2018. január 25-i Schrems ítélet, C-498/16, EU:C:2018:37, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 E különös védelem nem indokolt olyan szerződések esetén, amelyek célja egy, akár jövőbeli szakmai tevékenység, tekintettel arra, hogy valamely tevékenység jövőbeli jellege semmit nem von le annak szakmai természetéből (2019. február 14-i Milivojević ítélet, C-630/17, EU:C:2019:123, 89. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

44 Ebből az következik, hogy az 1215/2012 rendelet 17–19. cikkében foglalt különös joghatósági szabályok főszabály szerint csak abban az esetben alkalmazhatók, ha a felek között kötött szerződés célja az érintett áru vagy szolgáltatás szakmai vagy kereskedelmi tevékenységtől független felhasználása (lásd ebben az értelemben: 2018. január 25-i Schrems ítélet, C-498/16, EU:C:2018:37, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 Ezen észrevételek fényében kell megvizsgálni, hogy az olyan személy, aki egy brókercéggel kötött, a CFD-hez hasonló szerződés alapján ügyleteket hajt végre a FOREX-piacon e brókercég közvetítésével, az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak” minősülhet-e.

46 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatnak és a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratoknak egyetlen eleme sem enged arra következtetni, hogy a keretszerződés vagy a szóban forgó CFD megkötése J. Petruchová szakmai tevékenységének körébe tartozott. J. Petruchová a tárgyaláson hasonlóképpen azt állította – anélkül, hogy ezt cáfolták volna –, hogy e szerződések megkötésének időpontjában egyetemi hallgató volt, és részmunkaidőben dolgozott. Állítása szerint az említett szerződéseket nem szakmai tevékenysége körében kötötte.

47 Amint az azonban az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, a Bíróságnak arra a kérdésre kell választ adnia, hogy a jelen ítélet 45. és 46. pontjában leírthoz hasonló helyzetben kizárhatják-e valamely természetes személynek az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztói” jogállását olyan tényezők, mint például a CFD-hez hasonló szerződések megkötéséhez kapcsolódó kockázatok, az ügyletek értéke, az említett személynek a pénzügyi eszközök területén fennálló esetleges ismeretei vagy szakértelme, vagy a FOREX-piacon tanúsított aktív magatartása.

48 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a Bíróság már leszögezte, hogy az 1215/2012 rendelet II. fejezetének 4. szakaszában foglalt, a fogyasztói szerződésekkel kapcsolatos joghatóságra vonatkozó rendelkezéseknek a hatálya a szerződések valamennyi típusára kiterjed, kivéve az e rendelet 17. cikkének (3) bekezdésében említett szerződéseket, azaz a fuvarozási és személyszállítási szerződéseket, amelyekbe nem értendők bele az ugyanazért az árért utazást és szállást biztosító szerződések (lásd ebben az értelemben: 2019. május 2-i Pillar Securitisation ítélet, C-694/17, EU:C:2019:345, 42. pont).

49 Ebből következik, hogy az olyan pénzügyi eszközök, mint a CFD, a 1215/2012 rendelet 17–19. cikkének hatálya alá tartoznak.

50 Másodszor a Bíróság azt is megállapította, hogy az 1215/2012 rendelet II. fejezetének 4. szakaszában foglalt rendelkezések hatálya nem korlátozódik meghatározott összegekre (lásd ebben az értelemben: 2019. május 2-i Pillar Securitisation ítélet, C-694/17, EU:C:2019:345, 42. pont).

51 Amint arra ugyanis a főtanácsnok az indítványának 51. pontjában rámutatott, ha az 1215/2012 rendelet 17–19. cikkét úgy kellene értelmezni, hogy azok nem alkalmazhatók a jelentős pénzügyi befektetésekre, a befektető – mivel e rendelet nem határozza meg azt a küszöbértéket, amelyen túl az ügylet összege jelentősnek minősül – nem tudná meg, hogy részesül-e az e rendelkezésekben biztosított védelemben,

ami ellentétes lenne az uniós jogalkotónak az említett rendelet (15) preambulumbekezdésében kifejtett azon szándékával, amely szerint a joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóaknak kell lenniük.

52 Márpedig az 1215/2012 rendelet célja a jogbiztonság megteremtése, amely az Európai Unióban letelepedett személyek jogi védelmének megerősítésében nyilvánul meg, egyszerre lehetővé téve mind a felperesnek, hogy könnyen azonosíthassa, mely bíróság előtt indíthat keresetet, mind pedig az alperesnek, hogy észszerűen kiszámíthassa, mely bíróság előtt indítható ellene kereset (2018. október 4-i Feniks ítélet, C-337/17, EU:C:2018:805, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 Ebből a fentieknek és különösen a jelen ítélet 51. pontjának eredményeképpen az következik, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban említett azon körülmény, hogy a CFD a befektető számára a pénzügyi veszteség jelentős kockázatát foglalhatja magában, önmagában irreleváns az e rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak” való minősítés szempontjából.

54 Harmadszor, ami azt a kérdést illeti, hogy az, hogy valamely személy a megkötött szerződés területén ismeretekkel és szakértelemmel rendelkezik, mint J. Petruchová az alapügyben a CFD-k tekintetében, megfosztja-e az említett személyt az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztó” jogállásától, meg kell állapítani, hogy ahhoz, hogy valamely személy tekintetében e jogállást elismerjék, elegendő, ha a szakmai tevékenységén kívül eső célból köt szerződést. E tekintetben az említett rendelkezés nem ír elő további feltételeket.

55 Mivel ugyanis a „fogyasztónak” az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett fogalma a „gazdasági szereplő” ellentéteként kerül meghatározásra, annak objektív jellege van, és az független az érintett személy által ténylegesen birtokolt ismeretektől vagy információktól (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 3-i Costea ítélet, C-110/14, EU:C:2015:538, 21. pont; 2018. január 25-i Schrems ítélet, C-498/16, EU:C:2018:37, 39. pont).

56 E tekintetben az az álláspont, amely szerint a szerződéses partner fogyasztói jogállása az adott területen fennálló ismereteitől és információitól függhet, és nem attól a körülménytől, hogy az általa megkötött szerződés célja a személyes szükségleteinek a kielégítése-e, ennek a szerződéses partnernek a szubjektív helyzetét venné alapul. Márpedig a jelen ítélet 41. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint valamely személy „fogyasztói” jogállását kizárólag e személynek a meghatározott szerződésben fennálló helyzetére tekintettel kell vizsgálni, figyelembe véve a szerződés természetét és célját.

57 Negyedsorban meg kell állapítani, hogy az olyan személynek a FOREX-piacon tanúsított aktív magatartása, aki egy brókercég közvetítésével adja a megbízásait, és aki ezáltal a befektetéseinek a hozamáért felelős, önmagában nem releváns az említett személynek az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztóként” való minősítése szempontjából.

58 Amint ugyanis arra a főtanácsnok az indítványának 53. pontjában rámutatott, az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése nem követeli meg, hogy a fogyasztó a szakmai tevékenységén kívül eső céllal megkötött szerződés keretében valamely meghatározott magatartást tanúsítson.

59 Következésképpen, jóllehet a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megállapítania, hogy J. Petruchová a FIBO-val szemben fennálló szerződéses viszony keretében ténylegesen mindenfajta szakmai tevékenységen kívül, és attól függetlenül járt-e el, és e bíróságnak kell ebből levonnia a „fogyasztói” jogállásra vonatkozó következtetéseket, meg kell állapítani, hogy e minősítés szempontjából főszabály szerint önmagukban irrelevánsak az olyan tényezők, mint a CFD-hez hasonló szerződések alapján végrehajtott ügyletek értéke, az ilyen szerződések megkötéséhez kapcsolódó pénzügyi veszteség kockázatának mértéke, J. Petruchovának a pénzügyi eszközök területén esetlegesen fennálló ismeretei vagy szakértelme, vagy az ilyen ügyletek keretében tanúsított aktív magatartása.

60 E megállapítást követően az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak” való minősítéshez meg kell továbbá vizsgálni egyrészt annak a relevanciáját, hogy a pénzügyi eszközök ki vannak zárva a „Róma I” rendelet 6. cikkének hatálya alól, és másrészt a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfél” jogállásnak a relevanciáját.

61 E tekintetben a fogyasztói szerződések terén az uniós jogalkotó által kitűzött célok tiszteletben tartásának, valamint az uniós jog koherenciájának biztosítása érdekében a „fogyasztónak” a más uniós jogi jogszabályokban szereplő fogalma relevánsnak bizonyulhat (lásd ebben az értelemben: 2018. január 25-i Schrems ítélet, C-498/16, EU:C:2018:37, 28. pont).

62 Így először is meg kell jegyezni, hogy még ha a „fogyasztó” fogalmát a „Róma I” rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szinte ugyanúgy határozza is meg, mint az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése, tekintve, hogy ezen előbbi rendelkezés azt írja elő, hogy az „olyan szerződésre” alkalmazandó, „amelyet egy természetes személy […] szakmai tevékenységén kívüli célra […] kötött”, a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének a (28) és (30) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett d) pontja az e rendelet 6. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott, a fogyasztói szerződésekre alkalmazandó szabályok hatálya alól kizárja „a valamely pénzügyi eszköz által megtestesített jogok[at] és kötelezettségek[et]. Márpedig amint az az említett rendelet (30) preambulumbekezdéséből kitűnik, a „Róma I” rendelet alkalmazásában a pénzügyi eszközök a 2004/39 irányelv 4. cikkében említett pénzügyi eszközök, amelyek között a CFD is szerepel, amint azt ezen irányelv I. melléklete C. szakaszának 9. pontja előírja.

63 Bár a „Róma I” rendelet (7) preambulumbekezdéséből valóban kitűnik, hogy e rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük a 44/2001 rendelettel, amelynek az 1215/2012 rendelet lépett a helyébe, ebből nem következik, hogy az 1215/2012 rendelet rendelkezéseit a „Róma I” rendelet rendelkezéseinek fényében kell értelmezni. Az uniós jogalkotó által elérni kívánt koherencia semmiképp nem vezethet az 1215/2012 rendelet rendelkezéseinek az e rendelet rendszerétől és célkitűzéseitől idegen értelmezéséhez (lásd ebben az értelemben: 2014. január 16-i Kainz ítélet, C-45/13, EU:C:2014:7, 20. pont).

64 Márpedig meg kell állapítani, hogy a Róma I rendelet és az 1215/2012 rendelet eltérő célokat követnek. Míg a „Róma I” rendeletet – az 1. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerint – szerződéses kötelezettségekre kell alkalmazni polgári és kereskedelmi ügyekben az alkalmazandó anyagi jog meghatározása céljából olyan helyzetekben, amikor különböző országok ütköző joga között kell választani, az 1215/2012 rendelet célja azon szabályok megállapítása, amelyek lehetővé teszik a joghatósággal rendelkező bíróság meghatározását az olyan polgári és kereskedelmi jogviták vonatkozásában, amelyek tárgya többek között egy eladó vagy kereskedő, valamint egy szakmai tevékenységén kívül eső célból eljáró személy között létrejött szerződés, mégpedig az ilyen helyzetben az utóbbi védelmét biztosítva (lásd ebben az értelemben: 2019. május 2-i Pillar Securitisation ítélet, C-694/17, EU:C:2019:345, 42. pont).

65 E tekintetben, mivel – amint az a jelen ítélet 48. és 49. pontjában megállapításra került – az olyan pénzügyi eszközök, mint a CFD, a 1215/2012 rendelet 17–19. cikkének hatálya alá tartoznak, ellentétes lenne e rendelet céljaival az, ha a fogyasztóval szemben megtagadnák az eljárásjogi védelmet kizárólag azon okból, hogy a jogszabályok ütközése esetén nem részesül ilyen védelemben.

66 Ebből következik, hogy a pénzügyi eszközöknek a „Róma I” rendelet 6. cikkének hatálya alóli kizártsága irreleváns valamely személynek az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztókénti” minősítése szempontjából.

67 Másodszor, annak az e minősítés szempontjából fennálló relevanciáját illetően, hogy e személy a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében „lakossági ügyfélnek” tekintendő, emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés a „lakossági ügyfelet” úgy határozza meg, hogy az „a nem szakmai ügyfél”. E 4. cikk (1) bekezdésének 11. pontja értelmében a szakmai ügyfél az említett irányelv „II. melléklet[é]ben megállapított ismérveknek megfelelő ügyfél”.

68 A 2004/39 irányelv II. mellékletének I. szakasza értelmében ezen irányelv alkalmazásában minden befektetési szolgáltatás, tevékenység és pénzügyi eszköz tekintetében szakmai ügyfeleknek kell tekinteni először is azon szervezeteket, amelyeknek a pénzügyi piacokon való működéséhez engedély kell, vagy amelyek működését szabályozzák, mint például a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások, és másodszor azon nagyvállalkozásokat, amelyek megfelelnek három kritérium közül kettőnek, nevezetesen 20 000 000 eurós mérlegfőösszeg, 40 000 000 eurós nettó árbevétel, és 2 000 000 eurós saját tőke, harmadszor az olyan állami szervezeteket és intézményeket, mint a nemzeti kormányzatok, a központi bankok és a Világbank, és negyedszer más intézményi befektetőket. Az e négy kategória valamelyikébe tartozó jogalanyok azonban a kérésükre szakmainak tekinthetők.

69 A 2004/39 irányelv II. melléklete II. szakaszának alkalmazásában az ezen irányelv I. szakaszában nem említett ügyfelek esetében engedélyezhető, hogy a kérésükre szakmai ügyfélnek tekintsék őket. Ahhoz, hogy szakmainak lehessen tekinteni, az ügyfél tekintetében – akiről nem feltételezhető, hogy a szakmai ügyfelekkel összemérhető piaci ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkezik – megfelelő előzetes felmérést kell végrehajtani. A szakmai ügyfél jogállásának a biztosítása tehát előfeltételezi, hogy ellenőrizték azt, hogy ezen ügyfél három kritérium közül legalább kettőnek megfelel, amely kritériumok között szerepel először is az, hogy az ügyfél jelentős nagyságrendű ügyleteket hajtott végre a releváns piacon az előző négy negyedévben, átlagosan negyedévenként tíz ügylet gyakorisággal, másodszor az ügyfél pénzügyi eszközei portfóliójának mérete meghaladja az 500000 eurót, és harmadszor az ügyfél legalább 1 évet töltött el a pénzügyi szektorban szakmai beosztásban.

70 Ennek megállapítását követően rá kell mutatni arra, hogy a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 10. pontja értelmében vett „ügyfél” annak „szakmai ügyfél” vagy „lakossági ügyfél” jellegétől függetlenül „bármely természetes vagy jogi személy, akinek vagy amelynek a befektetési vállalkozás befektetési és/vagy kiegészítő szolgáltatást nyújt”.

71 Következésképpen a „fogyasztóval” ellentétben, aki – amint az a 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdéséből következik – természetes személy, a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfél” jogi személy is lehet.

72 Különösen – amint arra a főtanácsnok lényegében az indítványának 85. pontjában rámutatott – a lakossági ügyfél olyan jogi személy is lehet, amely a 2004/39 irányelv II. mellékletének II. szakaszában foglalt rendelkezések alapján a szakmai ügyfélkénti minősítéshez és az ilyen bánásmódhoz szükséges három követelmény közül két követelményt nem teljesített, vagy az olyan jogi személy, amely bár szakmai ügyfélnek minősül, a 2004/39 irányelv II. mellékletének I. szakasza alapján azt kérte, hogy tekintsék nem szakmai ügyfélnek.

73 Ebből az is következik, hogy a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 10. és 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfélnek” való minősülésnek nem feltétele az érintett személy kereskedelmi tevékenységének hiánya, ellentétben az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak” való minősüléstől.

74 Ezenkívül az e rendelkezésekben előírt „fogyasztói”, illetve „lakossági ügyféli” jogállás eltérő célokra irányul.

75 Amint ugyanis a jelen ítélet 64. pontjából következik, e jogállások közül az első védelmet biztosít a polgári és kereskedelmi ügyekben a jogviták elbírálására joghatósággal rendelkező bíróság meghatározása során, míg a második, amint az a 2004/39 irányelv II. melléklete I. szakaszának rendelkezéseiből kitűnik, a befektetőt kívánja védeni többek között a befektetési vállalkozás által benyújtandó információk terjedelme tekintetében.

76 Következésképpen, bár nem zárható ki, hogy a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett valamely „lakossági ügyfél” az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak” minősülhet abban az esetben, ha a kereskedelmi tevékenységen kívül eljáró természetes személy, e két fogalom a terjedelmük és az azokat előíró rendelkezések által követett célok tekintetében fennálló különbségekre tekintettel nem fedi le egymást teljes mértékben.

77 Következésképpen az, ha valamely személy a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfélnek” minősül, önmagában főszabály szerint irreleváns a 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „fogyasztónak” való minősülés szempontjából.

78 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1215/2012 rendelet 17. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az olyan természetes személy, aki egy brókercéggel kötött, a CFD-hez hasonló szerződés alapján a FOREX-piacon ügyleteket hajt végre e brókercég közvetítésével, e rendelkezés értelmében „fogyasztónak” minősül, ha e szerződéskötés nem tartozik e személy szakmai tevékenységébe, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia. E minősítés szempontjából egyrészt főszabály szerint önmagukban irrelevánsak az olyan tényezők, mint például a CDF-hez hasonló szerződések alapján végrehajtott ügyletek értéke, az ilyen szerződések megkötéséhez kapcsolódó, pénzügyi veszteségre vonatkozó kockázatok mértéke, az említett személynek a pénzügyi eszközök területén fennálló esetleges ismeretei vagy szakértelme, vagy az ilyen ügyletek keretében tanúsított aktív magatartása, és másrészt önmagában irreleváns az, hogy a pénzügyi eszközök nem tartoznak a „Róma I” rendelet 6. cikkének hatálya alá, illetve az, hogy e személy a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfélnek” minősül.

A költségekről

79 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az olyan természetes személy, aki egy brókercéggel kötött, az árfolyam-különbözeti szerződésekhez hasonló szerződés alapján a FOREX *(Foreign Exchange)* nemzetközi devizapiacon ügyleteket hajt végre e brókercég közvetítésével, e rendelkezés értelmében „fogyasztónak” minősül, ha e szerződéskötés nem tartozik e személy szakmai tevékenységébe, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia. E minősítés szempontjából egyrészt főszabály szerint önmagukban irrelevánsak az olyan tényezők, mint például az árfolyam-különbözeti szerződésekhez hasonló szerződések alapján végrehajtott ügyletek értéke, az ilyen szerződések megkötéséhez kapcsolódó, pénzügyi veszteségre vonatkozó kockázatok mértéke, az említett személynek a pénzügyi eszközök területén fennálló esetleges ismeretei vagy szakértelme, vagy az ilyen ügyletek keretében tanúsított aktív magatartása, és másrészt főszabály szerint önmagában irreleváns az, hogy a pénzügyi eszközök nem tartoznak a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) szóló, 2008. június 17-i

593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikkének hatálya alá, illetve az, hogy e személy a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 12. pontja értelmében vett „lakossági ügyfélnek” minősül.

Aláírások